

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет педагогічний
Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Правові основи соціальної роботи

Освітня програма Соціальна робота

Спеціальність Соціальна робота

Галузь знань Соціальна робота

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “26” серпня 2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Правові основи соціальної роботи
Рівень вищої освіти	бакалавр
Викладач (-і)	к. пед. н., доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Петришин Роман Андрійович
Контактний телефон викладача	0342570005
E-mail викладача	roman.petryshyn@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	2. Цикл професійної підготовки.
Обсяг дисципліни	
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	відповідно до графіку індивідуальних консультацій, що розміщений на інформаційному стенді кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи
2. Анотація до курсу	
<p>Програма курсу «Правові основи соціальної роботи» відповідає навчальному плану підготовки соціальних працівників та є складовою частиною наскрізної програми практики бакалаврів. Навчальний курс спрямований на аналіз та вивчення основних механізмів правового регулювання соціальної роботи. Навчальна програма ґрунтується на системному підході до аналізу нормативно-правового забезпечення соціальної роботи і компетентнісному підході до визначення якості підготовки соціальних працівників, здатних працювати у правовому полі. Вивчення навчальної курсу «Правові основи соціальної роботи» сприятиме підвищенню рівня професійної компетентності майбутніх соціальних працівників, їх готовності кваліфіковано і майстерно виконувати свої професійні обов'язки, забезпечить оволодіння сучасними теоретичними і прикладними знаннями з аналізу та застосування норм права, допомагатиме подальшому професійному зростанню в умовах удосконалення правового регулювання соціальної сфери.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>формування у студентів системи знань про нормативно-правове забезпечення діяльності установ соціальної роботи та соціальних працівників в Україні та світі, основ знань про право соціального забезпечення, як профільну галузь права для правового регулювання соціального обслуговування, основні норми соціально-правових відносин в Україні.</p>	
4. Компетентності	
<p><i>Загальні компетентності</i> : здатності до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатності застосовувати знання у практичних ситуаціях; здатності планувати та управляти часом; знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; здатності спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово у професійній діяльності; навичок використання інформаційних і комунікаційних технологій; здатності вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; вміння виявляти, ставити, вирішувати проблеми; здатності приймати обґрунтовані рішення; здатності працювати в команді; навичок міжособистісної взаємодії; здатності мотивувати людей та рухатися до спільної мети; визначеності і наполегливості з поставлених завдань і взятих обов'язків.</p> <p><i>Спеціальні, фахові компетентності</i>: здатності оцінювати соціально-політичні процеси, пов'язані із соціальним розвитком держави; здатності аналізувати існуючу нормативно-правову базу, що визначає соціальну роботу та соціальне забезпечення; здатності до аналізу психічних властивостей, станів і процесів, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади; здатності до діяльності з попередження соціальних ризиків, складних життєвих обставин, запобігання та вирішення</p>	

соціальних конфліктів; здатності до розуміння організації та функціонування системи соціального захисту і соціальних служб; здатності вивчати соціальну проблему за допомогою методів і форм соціально-педагогічної роботи; здатності оцінювати проблеми, потреби, специфічні особливості та ресурси клієнтів; здатності розробляти шляхи подолання проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення; здатності до надання допомоги та підтримки клієнтам із врахуванням їх індивідуальних потреб, вікових відмінностей.

5. Результати навчання

У результаті вивчення даного курсу студент повинен знати: тенденції розвитку соціальних прав людини, їх закріпленість у міжнародних нормативно-правових актах; загальні державні соціальні стандарти в сфері соціальних послуг; нормативні акти, якими регулюється соціальна робота та соціальне обслуговування в Україні, їх взаємозв'язок та підпорядкованість; місце правового інституту соціального обслуговування в системі права соціального забезпечення; загальні норми, якими регулюються трудові відносини та норми, якими визначаються специфічні умови праці соціальних робітників; права та обов'язки працівників і роботодавців.

вміти: правильно визначати нормативні акти, які регулюють діяльність тієї чи іншої установи соціального захисту населення (соціального обслуговування); визначати права та обов'язки соціальних працівників та їх клієнтів у їх взаємозв'язку; формулювати можливі проблеми, що виникають у процесі соціального обслуговування та шляхи їх запобігання (вирішення) у межах правового поля; правильно розуміти та застосовувати норми права.

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	28
семінарські заняття / практичні / лабораторні	32
самостійна робота	120

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
5-6	Соціальна робота	3	нормативна

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Право людини на соціальний захист та його державні гарантії в Україні	Лекція, Семінарське заняття	1, 7, 3, 2, 6	Опрацювання лекційного матеріалу та завдань для самостійного та практичного опрацювання (2-4 години)	Максимальна оцінка – 5 балів	один тиждень
Тема 2. Право соціального захисту як галузь національного права України	Лекція, Семінарське заняття	1, 7, 3, 2, 6	Опрацювання лекційного матеріалу та завдань для самостійного та практичного опрацювання (2-4 години)	Максимальна оцінка – 5 балів	один тиждень
Тема 3. Правовідносини	Лекція, Семінарське	4, 7, 3, 2, 6	Опрацювання лекційного	Максимальна оцінка – 5	один тиждень

у сфері соціального захисту та їх суб'єкти	заняття		матеріалу та завдань для самостійного та практичного опрацювання (2-4 години)	балів	
Тема 4. Державні соціальні стандарти і гарантії у сфері соціального захисту в Україні	Лекція, Семінарське заняття	5, 7, 3, 2, 6	Опрацювання лекційного матеріалу та завдань для самостійного та практичного опрацювання (2-4 години)	Максимальна оцінка – 5 балів	один тиждень
Тема 5. Організаційно-правові основи загальнообов'язкового державного соціального страхування	Лекція, Семінарське заняття	4, 7, 3, 2, 6	Опрацювання лекційного матеріалу та завдань для самостійного та практичного опрацювання (2-4 години)	Максимальна оцінка – 5 балів	один тиждень
Тема 6. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття	Лекція, Семінарське заняття	5, 7, 3, 2, 6	Опрацювання лекційного матеріалу та завдань для самостійного та практичного опрацювання (2-4 години)	Максимальна оцінка – 5 балів	один тиждень
Тема 7. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням	Семінарське заняття	4, 7, 3, 2, 6	Опрацювання лекційного матеріалу та завдань для самостійного та практичного опрацювання (2-4 години)	Максимальна оцінка – 5 балів	один тиждень
Тема 8. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання	Лекція, Семінарське заняття	5, 7, 3, 2, 6	Опрацювання лекційного матеріалу та завдань для самостійного та практичного опрацювання (2-4 години)	Максимальна оцінка – 5 балів	один тиждень
Тема 9.	Лекція,	4, 7, 3, 2, 6	Опрацювання	Максимальна	один

Загальнообов'язкове державне пенсійне страхування	Семінарське заняття		лекційного матеріалу та завдань для самостійного та практичного опрацювання (2-4 години)	оцінка – 5 балів	тиждень
Тема 10. Державне пенсійне забезпечення	Семінарське заняття	5, 7, 3, 2, 6	Опрацювання лекційного матеріалу та завдань для самостійного та практичного опрацювання (2-4 години)	Максимальна оцінка – 5 балів	один тиждень
Тема 11. Недержавне пенсійне забезпечення	Семінарське заняття	4, 7, 3, 2, 6	Опрацювання лекційного матеріалу та завдань для самостійного та практичного опрацювання (2-4 години)	Максимальна оцінка – 5 балів	один тиждень
Тема 12. Державна допомога сім'ям з дітьми	Лекція, Семінарське заняття	1, 7, 3, 2, 6	Опрацювання лекційного матеріалу та завдань для самостійного та практичного опрацювання (2-4 години)	Максимальна оцінка – 5 балів	один тиждень
Тема 13. Державна соціальна допомога в зв'язку з малозабезпеченістю	Лекція, Семінарське заняття	5, 7, 3, 2, 6	Опрацювання лекційного матеріалу та завдань для самостійного та практичного опрацювання (2-4 години)	Максимальна оцінка – 5 балів	один тиждень
Тема 14. Соціальні послуги та діяльність соціальних служб	Лекція, Семінарське заняття	1, 7, 3, 2, 6	Опрацювання лекційного матеріалу та завдань для самостійного та практичного опрацювання (2-4 години)	Максимальна оцінка – 5 балів	один тиждень
Тема 15. Соціальні пільги і соціальний захист окремих категорій населення	Лекція, Семінарське заняття	1, 7, 3, 2, 6	Опрацювання лекційного матеріалу та завдань для самостійного та практичного опрацювання (2-4 години)	Максимальна оцінка – 5 балів	один тиждень
Тема 16.	Лекція, Семінарське	1, 7, 3, 2, 6	Опрацювання лекційного	Максимальна оцінка – 5	один тиждень

Забезпечення допомогами	заняття		матеріалу та завдань для самостійного та практичного опрацювання (2- 4 години)	балів	
Тема 17. Соціальне обслуговування	Лекція, Семинарське заняття	4, 7, 3, 2, 6	Опрацювання лекційного матеріалу та завдань для самостійного та практичного опрацювання (2- 4 години)	Максимальна оцінка – 5 балів	один тиждень
Тема 18. Забезпечення пільгами та перевагами	Семинарське заняття	1, 7, 3, 2, 6	Опрацювання лекційного матеріалу та завдань для самостійного та практичного опрацювання (2- 4 години)	Максимальна оцінка – 5 балів	один тиждень

7. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Розподіл балів між формами організації навчального процесу і видами контрольних заходів: поточний контроль – загальна відповідність заявленим компетентностям за результатами практичних та семінарських занять – 50 балів (усний контроль: опитування, бесіди, доповіді, повідомлення на задану тему та ін. та письмовий контроль: контрольна робота в письмовій формі, реферат, виклад матеріалу на задану тему в письмовому вигляді та ін.); підсумковий контроль, (екзамен в письмовій або тестовій формі) – 50
Вимоги до письмової роботи	Концептуально конкретне й емпірично верифіковане висвітлення питань і завдань ККР.
Семинарські заняття	Оцінюються за п'ятибальною системою (Передбачає виконання тестових завдань, практичних творчих завдань, усних і письмових відповідей).
Умови допуску до підсумкового контролю	Якщо студент протягом семестру за підсумками контролів набрав (отримав) менше 25 балів, він до екзамену не допускається

8. Політика курсу

Для успішного проходження курсу та складання контрольних заходів необхідним є вивчення навчального матеріалу за кожною темою. Для успішного засвоєння програмного матеріалу здобувач зобов'язаний: самостійно вивчити матеріал пропущеного заняття, брати активну участь у навчальному процесі, своєчасно й акуратно виконувати завдання для самостійної роботи, брати участь у контрольних заходах (поточний контроль, модульний контроль, контроль самостійної роботи; підсумковий контроль).
Неприпустимі плагіат та списування.

9. Рекомендована література

1. Безпалько О.В. Соціальна робота в громаді: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів. К.: Центр навч. літератури, 2005. 172 с.
2. Болотіна Н. Б. Право соціального захисту в Україні: Навчальний посібник. 2 - ге видання перероб., дон. К: Знання, 2008 663с.
3. Дубич К. В. Вступ до соціальної допомоги: навчальний посібник. К.: Видавничий Дім "Слово", 2015. 224 с.

4. Право соціального забезпечення України: підруч. / за ред. Пилипенко П.Д. 3-тє вид., переробл. і доповн. К.: Ін Юре, 2010. 504 с.
5. Право соціального забезпечення України. Навчальний посібник / За заг. ред. П.Д. Пилипенка. Вид. 2-ге, змін. і доп. К.: Істина, 2010. 224с.
6. Сташків Б. І. Теорія права соціального забезпечення: Навч. посібн. К.; Знання 2005. 405 с. Правові основи соціальної роботи : навчально-методичний посібник / уклад. Л. О. Гребінь. Умань: ПП Жовтий О. О., 2014. 140 с.
7. Тюптя Л.Т., Іванова І.Б. Соціальна робота (теорія і практика): Навч. посіб. К.: ВМУРОЛ "Україна", 2004. 398 с.

Викладач Петришин Р. А.